

Naše Matiasovce

4/2023MK SR: 4261/11
ISSN 1338-8053

NOVOROČNÝ PRÍHOVOR STAROSTU OBCE

*Drahí spoluobčania,
v koncoročnom vydaní nášho občasníka Vám chcem popriať na začiatku kalendárneho roka veľa
zdravia, Božieho požehnania, lásky, pokoja, radosti a potešenie na miestach, na ktorých sa budete
nachádzať.*

Obec má za sebou úspešný, ale veľmi náročný rok, pretože znamenal koniec programového obdobia Európskej únie a ak by sme projekty Obecného komunitného centra, Obecnej kompostárne a Zníženia energetickej náročnosti budovy Obecného úradu neskončili, hrozili by nám veľké problémy. Vďaka Bohu sa to úspešne podarilo a môžeme sa tešiť z dvoch nových budov v majetku obce a zo zrekonštruovanej konečne okulahodiacej budovy sídla obce, ktoré, verím, budú slúžiť čo najdlhšie. Okrem toho je zregulovaný Luncarský potôčik v dĺžke 22 m s gabionovými košmi, ďalej máme 40 nových drevených lavíc pre amfiteáter a opravenú poslednú časť vodovodnej siete v zastavanom území ulice Potok. Okrem toho boli vyplatené dva preklenovacie úvery v hodnote 50-tisíc EUR. Vďaka spoločnému cieľu spolu s obecným zastupiteľstvom sa okrem vyššie uvedeného schválili rôzne drobné aktivity, zámery, či projekty a napriek tomu, že to bola ekonomická záťaž na obecný rozpočet, obec predošlý rok ukončila s hospodárskym prebytkom.

Veríme, že v roku 2024 budeme naďalej pokračovať v rozbehnutej práci, a to v podobe prvej fázy výstavby kanalizácie v obci na ulici Južná, na ktorú sme podali žiadosť o dotáciu a tiež projektom zníženia energetickej náročnosti budov Základnej školy, ktorý sa pripravuje.

Touto cestou chcem poďakovať za akúkoľvek pomoc, podporu či spoluprácu, ktorú ste poskytli obci a teda jej obyvateľom.

*Mgr. Marián Štefaňák,
starosta obce*

KOMPOSTÁREŇ

Do každej domácnosti sú postupne distribuované hnedé nádoby na biologický zelený odpad. Všetky bližšie informácie o zbere, frekvencii zberov, spôsobe zberu, typoch odpadu, zamestnancoch na to poverených a pod. budú zverejnené v najbližšej dobe. Odteraz však môžete využívať služby štiepkovania konárov zo stromov alebo krovín (kríkov) v prípade orezávania drevín na Vašich pozemkoch, ktoré je potrebné si vopred dohodnúť na Obecnom úrade. Ak by nastala situácia, že začnete kosiť trávu a zber ešte nebude obcou spustený, platí, že po telefonickej dohode môžete doviezť trávu priamo na kompostáreň.

Chceme Vás poprosiť, nedávajte v súčasnosti do nádob žiaden odpad, pretože žiaden vývoz nie je ešte naplánovaný. Keď sa začne so zberom, predmetom vývozu budú IBA opadané listy zo stromov, pokosená tráva a prípadne drewná štiepka. Do týchto nádob nepatria žiadne zbytky kuchynských odpadov ako napr. nespotrebované jedlo, šupky z ovocia či zeleniny a podobne.

Prosíme o dodržiavanie uvedeného, nakoľko v prípade miešania odpadu, ktorý nesmie byť na kompostárni, môže dochádzať k hnilobným procesom, ktoré môžu mať za následok či už nepríjemný zápach alebo výskyt hlodavcov v okolí kompostárne. Obsah dovezeného biologického zeleného odpadu bude kontrolovaný a odvážený.

Obec plánuje zamestnať obsluhu, riadne ju zaškoliť a tiež vyriešiť finančnú stránku prevádzkovania tejto stavby v spojení so zberom samotného odpadu.

OBEČNÉ KALENDÁRE VZNIKLI AJ VĎAKA VÁM

Tesne pred Vianocami stihli prísť do obce čerstvo vytlačené obecné kalendáre na rok 2024, ktoré opäť vznikali aj vďaka fotografickým príspevkom od občanov. Kalendár je tak pestrejší, aktuálnejší a reprezentuje obec aj vďaka optike jej občanov, za čo sa chce vedenie samosprávy poďakovať. Takúto kooperáciu na spoločnom projekte si obec chce zachovať aj pre ďalšie roky a už teraz vyzýva občanov, aby si zaujímavé zábery z obce uchovali, pre tvorbu ďalších kalendárov. Starosta obce: "Všetkým autorom, ochotným zdieľať svoje fotky, patrí veľká vďaka."

KOMUNITNÉ CENTRUM JE PRIPRAVENÉ

Komunitné centrum na ulici Potok je skolaudované a už aj zaregistrované v zozname poskytovateľov sociálnej služby. Je tak pripravené na prevádzku a obec sa v súčasnosti usiluje získať prostriedky na mzdové náklady pre personál tohto zariadenia. V súlade s projektom poskytne komunitné centrum prácu pre tri osoby. Pôjde o garanta, odborného pracovníka a komunitného pracovníka. Priestory je už možné využívať. Uskutočnili sa tu už aktivity pre rôzne komunity, ako výročná členská schôdza hasičov obce, verejné zhromaždenie obyvateľov časti Potok a tiež stolnotenisový turnaj. Centrum pozostáva z vybavenej kuchyne, učebne, sály, klubovne, spíchn a priestorov pre zamestnancov. Obec tiež zvažuje využívať tento priestor aj pre deti, v zmysle voľnočasových aktivít hneď po vyučovaní v škole. V budúcnosti tu budú prebiehať aj vzdelávacie aktivity pre potreby samosprávy a tunajších komunít.

SERVIS CESTY POD LESOM

Na konci novembra sa uskutočnilo stretnutie so zhotoviteľom stavby miestnej komunikácie na ulici "Pod lesom", nakoľko sa blížil čas uplynutia záručnej doby. Obec upozornila na zistené nedostatky, ktoré neboli zavinené bežným používaním cesty, ale aj na tie, ktorých si je vedomá a neboli súčasťou záruky, pretože boli spôsobené občanmi a užívateľmi pozemkov. Zhotoviteľ vzal potrebné zásahy na vedomie a dohodol sa s obcou na realizácii opráv. Práce mali byť zrealizované koncom roka 2023, ale pre nepriaznivé počasie, pred koncom záručnej doby, sa dané záručné opravy uskutočnia v roku 2024. Okrem spomínaného sa riešilo aj zdrsnenie vozovky, ktoré bolo spôsobené používaním kameniva počas zimnej údržby.

OD PRVÉHO JANUÁRA MÁ ZAMAGURIE SPOLOČNÝ STAVEBNÝ ÚRAD

Pre časť Zamaguria, sídliaču v okrese Kežmarok, nastáva zmena v súvislosti so stavebným úradom, ktorá zjednoduší mnohé procesy, minimálne v zmysle cestovania a dostupnosti služieb. Od 1. 1. 2024 totiž v Spišskej Starej Vsi vzniká Spoločný stavebný úrad, ktorého referentom je Ing. Dávid Furcoň, v posledných troch rokoch pracujúci ako referent Stavebného úradu v Spišskej Belej. „Doteraz spadali všetky zamagurské obce v okrese Kežmarok pod Spoločný stavebný úrad miest a obcí okresu Kežmarok. Oddelením stavebného úradu sa zjednoduší podávanie žiadostí vlastníkov nehnuteľností v Zamagurí, pretože už nebudú musieť cestovať do Kežmarku, ale všetko vybaví priamo v kancelárii č. 21 na druhom poschodí Mestského úradu v Spišskej Starej Vsi.“ Vysvetlil Dávid Furcoň. (zdroj: Zamagurské noviny, č. 01/2024)

OBEČ VYUŽÍVA SLUŽBY PRÁVNÍKA

Vzhľadom na početnosť projektových aktivít, ich náročnosť a niektoré vzťahy medzi obcou a občanmi, alebo majiteľmi nehnuteľností, je samospráva nútená využívať profesionálne právne služby, ktoré sa za primeraný paušálny poplatok stávajú rýchlymi a dostupnými. Právna pomoc je tak pre obec k dispozícii nielen v prípade konzultácií, ale aj pre právne úkony. Samospráva môže tieto služby využívať prakticky kedykoľvek.

REŤAZE SÚ ZAKÁZANÉ

Psy sú spoločenské zvieratá – ich miesto je pri človeku. Mnohé však strávia celý život na reťazi – osamote, bez možnosti pohybu, prístupu k vode a potrave, ošetrovaniu či úkrytu.

ČO PRINÁŠA ZÁKAZ REŤAZÍ

Naša kampaň bola úspešná a presadili sme zákaz držania psov na reťazi! Psy narodené po 1. januári 2022 nesmú byť na reťazi vôbec, všetky ostatné psy musia byť z reťaze pustené najneskôr 1. 1. 2024. Dlhé prechodné obdobie dáva držiteľom už nadobudnutých zvierat dostatok času, aby vytvorili svojmu psíkovi vhodné a bezpečné prostredie, napr. oplotili svoj pozemok.

Pre psy zatiaľ držané na reťazi stále platí dĺžka reťaze minimálne 2,5 m, otočná karabinka, riadny nastaviteľný obojek a DENNÉ púšťanie psa navoľno (to platí aj pre psy držané vo voliérach).

* okrem krátkodobého uviazania psa pod dohľadom počas čistenia chovného priestoru, krmenia a ošetrovania

**SLOBODA
ZVIERAT**

Podrobnosti nájdete v Zákone 39/2007
Z.z. o veterinárnej starostlivosti a Vyhláske
o ochrane spoločenských zvierat.

NIE!
REŤAZIAM

CENOTVORBA PITNEJ VODY

Podtatranská vodárenská spoločnosť iniciovala dňa 10. 11. 2023 stretnutie v priestoroch AquaCity Poprad, ktoré sa venovalo tvorbe cien "vodného", z dôvodu dialógu, ktorý dlhodobo prebieha medzi vodárenskými spoločnosťami a Úradom pre reguláciu sieťových odvetví. Generálny riaditeľ podtatranských vodární, Ing. Peter Ďuroška, upozorňuje na pozíciu tečúcej pitnej vody v spotrebnom koši obyvateľa. Vysvetľuje, že spotrebiteľ má značné prostriedky na bankové, či komunikačné služby, potraviny, zábavu, ale aj alkoholické nápoje, cigarety a podobne. Súčasťou vysokých nákladov sú aj energie ako plyn, či elektrina, no voda, ako najzákladnejšia komodita je najlacnejšia. Jeden meter kubický vody sa pohybuje v cenách okolo 1,30–1,50 €. Vo verejnom vodovode na ulici Potok v sume 0,8604 €/m³. Vodárenské spoločnosti žiadajú o pochopenie nevyhnutnej potreby vody a budúcnosti jej distribúcie, kvality a dostupnosti a s tým aj spojených nákladoch. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví nabáda k uvoľneniu cenového stropu. Úprava cien vody smerom hore je potrebná pre dôkladnú a dlhodobú realizáciu servisu distribučnej siete. Vodárenské spoločnosti upozorňujú na množstvo potrubí, ktoré bez zásahu dodávajú vodu už niekoľko desaťročí a ich životnosť je časovo obmedzená. Práve tie si vyžadujú údržbu, no kým cena práce a materiálov rastie, cena vody nie je voči tomu adekvátna. Zároveň upozorňujú, že európske fondy nedokážu riešiť všetky situácie a preto si dodávatelia potrebujú tvoriť vlastnú rezervu na prípadné rekonštrukcie či opravy. Stretnutia sa zúčastnilo približne 40 zástupcov samospráv.

LÍSTKOVÝ SYSTÉM ZBERU ODPADOV

Starosta obce, Mgr. Marián Štefaňák: „Obec sa každý rok snaží prehodnocovať zber odpadu a nájsť čo najlepší model, ktorý by zohľadňoval potreby všetkých občanov. Dôvodom je fakt, že niektorým domácnostiam lístky pre vývoz odpadu postačujú, niektoré domácnosti všetky lístky nestihnú minúť a ďalšie domácnosti naopak tvrdia, že im počet lístkov nepostačuje a musia si ich dokúpiť. Nájsť spravodlivosť v tejto veci je pomerne náročné, pretože každá jedna domácnosť má odlišné návyky v hospodárení s odpadom. Niektoré domácnosti sú konzumnejšie, čo vplýva na množstvo komunálneho, ale aj separovaného odpadu, ďalej iné domácnosti sú menej konzumné a teda majú odpadov menej, niektoré domácnosti separujú efektívne, iné menej, alebo vôbec. Sú domácnosti, ktoré dôsledne kompostujú a sú aj také, ktoré nekompostujú. Určiť v tejto veci zlatý stred „je pomerne náročné, a tak obec musí na základe dlhodobého pozorovania stanoviť podmienky, ktoré platia pre všetkých. Nadalej vyzývame občanov a prosíme o spoluprácu pri plnohodnotnom triedení odpadov a kompostovaniu, prípadne zberu zeleného odpadu (nie kuchynského) na kompostáreň. Vplyv na stále prijateľnú cenu poplatku za odpady pre každého občana má aj to, že veľa našich občanov separuje aj kovy v neďalekých zberných surovinách. Pre občana lepšia cena poplatku je ovplyvnená aj tým, že zatiaľ ako jediná samospráva v Zamaгурi poskytujeme zber použitých pneumatík a v poslednom rade nižšej cene tohto poplatku pomáha aj zber šatstva na našom území. Na týchto troch veľmi významných druhoch odpadov sa nepodieľajú všetci naši občania rovnomerne, ale výhody z toho plynúce pociťujeme všetci. Chceme ubezpečiť občanov, že neustále diskutujeme o hľadaní ešte lepšieho modelu zberu a tým aj lepšom poplatku pre občana a preto sa opäť zaoberáme témou nového systému pomocou QR kódov, ktorý by mohol veci pomôcť a presnejšie určiť cenu pre každú domácnosť.“

JEDNOU VETOU

• 10. októbra podpísala obec so Slovenskou agentúrou životného prostredia zmluvu na opravu rigola potoka na ulici "Pod lesom". Spevnených bolo 22 metrov brehu pod miestnou komunikáciou, medzi rodinnými domami. Ďalšie etapy má obec v pláne realizovať v dohľadnej budúcnosti.

• Obec aj napriek upozorneniam a apelom ku korektnému stavebnému konaniu eviduje dve stavby v rozpore s územným plánom. V daných prípadoch boli upovedomené štátne dohľadové orgány.

• V utorok, 26. októbra, sa uskutočnil kultúrno-spoločenský program venovaný dôchodcom žijúcim v obci, pri príležitosti "Mesiaca úcty k starším".

• Obec realizovala nové oplatenie okolo kríža na vstupe do obce, na trase v smere do Spišskej Starej Vsi. Zároveň bol vymenený starý kríž na Dolnom cintoríne a misijný kríž pri kostole sv. Petra a Pavla bol ošetrený novým náterom.

• Naša obec má zastúpenie v dozornej rade Asociácie horských sídiel Slovenska, do ktorej prilákala aj viaceré zamagurské samosprávy.

• Preklenovací úver, vo výške 50-tisíc, pre projekt rekonštrukcie vodovodu na ulici Potok a projekt vstupných tabúl s prístreškami na autobusových zastávkach z roku 2022, bol definitívne uhradený, vďaka refundovaným peniazom od poskytovateľa nenávratného finančného príspevku - od Pôdohospodárskej platobnej agentúry.

• Cena poplatku za odpady ostáva aj pre rok 2024 nezmenená. Pre rok 2025 je však na pláne jej úprava z dôvodu uplynutia zmluvného vzťahu so súčasným poskytovateľom služby vývozu odpadu.

• Obec navštívil Mikuláš, ktorý rozniesol na konskom záprahu viac ako 150 balíčkov.

• 12. decembra sa obec podrobila kontrole z Prešovského samosprávneho kraja, ktorá sa venovala komunitnému centru a jeho zápisu do zoznamu poskytovateľov sociálnych služieb.

• 18. decembra prebehla kolaudácia kompostárne a aj tento projekt je úspešne v cieli. Nové pracovisko navštívil aj Regionálny úrad verejného zdravotníctva, aby zhodnotil stav a jeho náležitosti.

• Od nového roka obec zrušila pevné telefonické linky na obecnom úrade a komunikácia s občanmi je dostupná iba na mobilných telefónnych číslach. Kompletný zoznam telefónnych čísel je dostupný na internete, v obecnom kalendári a na vstupných dverách do budovy Obecného úradu.

• Vyzbieraný elektroodpad zo dňa 7.10.2023 bol o váhe 1 350 kg.

DEMOGRAFIA:

Obec má k 1.1.2024 celkom 828 obyvateľov.

Narodenie - 2 deti

Úmrtie - 2 obyvatelia

Príťahovanie - 1 obyvateľka

Odsťahovanie - 2 obyvatelia

ZO ŽIVOTA ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Stretnutie s Mikulášom

Vianočný darček pre spolužiaka

Tretiaci – 2. miesto v okresnom kole súťaže WocaBee

Adventné vence

Plavecký výcvik

1. Základná škola v Matiašovciach sa ako jediná zamagurská škola zapojila do piateho ročníka inovatívnej súťaže pre školy s názvom Jazykový WocaBee šampionát. Súťaž prebiehala pod záštitou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a súťažilo sa online v aplikácii na učenie slovíčok – WocaBee. Spolu súťažili žiaci 1. a 2. stupňa ZŠ i stredoškoláci. Celkovo sa do okresného kola, ktoré trvalo od 23. do 27. októbra, zapojilo 35 tried. Triedy v šampionáte súťažili ako tím. Deti si počínali veľmi dobre. Druháci sa umiestnili na 13., prváci na 7. a štvrtáci na 6. mieste. Žiaci 3. ročníka sa v rámci okresu Kežmarok umiestnili

na vynikajúcom 2. mieste a postúpili do krajského kola, ktoré trvalo od 6. do 10. novembra. O postup do celoslovenského kola súťažilo 39 tried. Naši tretiaci do celoslovenského kola nepostúpili, ale i tak sa umiestnili na veľmi peknom ôsmom mieste, čo je tiež veľký úspech. V okresnom i krajskom kole žiakov celej školy predbehli iba žiaci z 2. stupňa. Zásľuhu na úspechu tretiakov mala vo veľkej miere Laura Rušinová, ktorá nahrála najviac bodov v ročníku. Ďakujem všetkým žiakom za úspešnú reprezentáciu školy v rámci okresu, kraja i Zamaguria.

2. Ako škola sme sa zapojili do projektu DigiEDU – zabojovali sme o vybavenie školy modernou informačnou technikou.

3. Naša škola bola úspešná v rámci 2. kola podpory projektových zámerov v rámci výzvy "Čítame pre radosť". Do triednych knižničiek zakúpime deťom detskú literatúru v hodnote 500 eur.

Podrobné informácie nájdete na webovej stránke školy zsmatiasovce.edupage.org.

*PaedDr. Elena Galovičová,
riaditeľka školy*

ĎAKUJEME...

Tradične sa vám prihovráame, aby sme priblížili dianie u nás v materskej škole. Naposledy sme sa videli v Kultúrnom dome pri príležitosti októbra – mesiaca úcty k starším, aby sme potešili našich starých rodičov. Okrem toho, že sme preberali vybrané témy zo školského vzdelávacieho programu, sme si aj intenzívne nacvičovali program a pripravili starým drobný darček. Dúfame, že sme vám vyčarili úsmev a potešili srdiečka.

Vôbec sa nechceme chváliť, ale ide to ako "po masle". Deti si zvykli na denný režim materskej školy a nové jedlá. Dokonca už máme veľkých jedákov aj v malej, aj vo veľkej triede. Detičky v triede Včielok nepotrebujú pomáhať s obliekaním a vyzliekaním. Aj Lienočky to začínajú hravo zvládať. Týždenné aktivity plánujeme podľa školského vzdelávacieho programu „Zvedavé Slniečka“, o ktorých sú naši rodičia pravidelne informovaní.

I tento rok sa naša materská škola zapojila do celoslovenského projektu „Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok“. ĎAKUJEME, že si rodičia našli čas a prispeli k dobročinnnej výzve, a tak deti dokázali zabaliť jednu VEĽKÚ škatuľu plnú lásky, ktorú sme odovzdali v domove sociálnych služieb v Spišskej Starej Vsi.

Aj tento rok si deti založili vlastný adventný kalendár, každý nakreslil obrázok, ktorý vložili do roliek papiera a nechýbala aj drobná sladkosť. Veľmi dôkladne sme sa pripravovali na príchod Mikuláša, vyrábali sme ozdoby a deti pomáhali vyzdobiť priestory MŠ. Musíme však povedať, že deti Mikuláša potešili najmä programom a on ich odmenil balíčkom s dobrotami.

So starým rokom sme sa opäť rozlúčili v menšom počte. S našimi detičkami sme spoločne nacvičili viňš aj koledy a ešte k tomu aj napiekli medovníčky. Plne vybavení sme takto šli viňšovať a poďakovať sa za uplynulý rok týmto našim detským spôsobom.

Na záver vám prajeme, nech Božie požehnanie a radosť života naplní každý váš deň, nech vaša rodina nespozná v tomto roku súženie, starosti a problémy. Vaše príbytky nech navštívi šťastie, láska a zdravie, ktoré vás budú sprevádzať každým vašim krokom.

Kolektív Materskej školy

